

2. РИНКОВІ МЕХАНІЗМИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА АУДИТУ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

УДК 336.74:005.591.6:004

АВТОМАТИЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ НА БАЗІ «1С: ПІДПРИЄМСТВО 8»

Лось В.О., к.е.н., доцент, Максишко Н.К., д.е.н., професор,

*Столярчук І.А., к.ф-м.н., доцент

Запорізький національний університет

Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

*Київський національний університет культури і мистецтв

Україна, 01601, м. Київ, вул. Чигоріна, 20

vitalos.2704@gmail.com, maxishko@ukr.net, stolyarchuk_zp@mail.ru

Для ефективного використання власних коштів кожне домогосподарство мусить контролювати та планувати свої доходи та витрати. Із розвитком інформаційних технологій цей вид контролю стає більш зручним та легким. Автоматизований облік власних коштів значно знижує вірогідність людської помилки та підвищує ефективність роботи. При розробці системи автоматизації обліку грошових коштів домогосподарства проаналізовано визначення поняття грошових коштів, проведено аналіз доходів та витрат цільової аудиторії. Майже всі існуючі програмні продукти для ведення домашньої бухгалтерії характеризуються досить жорсткими формами звітності та відсутністю можливості прогнозувати витрати користувача. Була поставлена завдання розробити прикладне рішення «Управління власними коштами», що реалізує базові задачі обліку грошових коштів домогосподарств при відсутності зазначених вище недоліків. На етапі розробки структури метаданих конфігурації проведено моделювання взаємодії усіх підсистем та їхніх складових. Розроблений програмний продукт дозволяє не тільки оперативного та зручно вносити дані, а й формувати в гнучкому режимі всі необхідні для аналізу форми звітності. Створена конфігурація також надає можливість прогнозувати середні витрати на наступний період та швидко корегувати розмір майбутніх витрат користувача. За допомогою вбудованого функціонала користувач може щодня аналізувати, яку суму коштів він може витратити в цей день з подальшою можливістю заощадження. Для зручності роботи користувача програмний продукт оснащено функціональним, комфортним та зрозумілим інтерфейсом. Встановлено, що автоматизація обліку надає можливість домогосподарству економити частину власних ресурсів та приймати правильні рішення.

Ключові слова: домогосподарство, автоматизація, аналіз, власні кошти, доходи, витрати, програмний продукт, прикладне рішення, інформаційні технології.

АВТОМАТИЗАЦИЯ УЧЕТА ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ ДОМОХОЗЯЙСТВ НА БАЗЕ «1С: ПРЕДПРИЯТИЕ 8»

Лось В.А., к.э.н., доцент, Максишко Н.К., д.э.н., профессор,

*Столярчук И.А., к.ф.-м.н., доцент

Запорожский национальный университет

Украина, 69600, г. Запорожье, ул. Жуковского, 66

*Киевский национальный университет культуры и искусств

Украина, 01601, г. Киев, ул. Чигорина, 20

Для эффективного использования собственных средств каждое домохозяйство должно контролировать и планировать свои доходы и расходы. С развитием информационных технологий данный вид контроля становится более удобным и легким. Автоматизированный учет собственных средств значительно снижает вероятность человеческой ошибки и повышает эффективность работы. При разработке системы автоматизации учета денежных средств домохозяйства проанализировано определение понятия денежных средств, проведен анализ доходов и расходов целевой аудитории. Почти все существующие программные продукты для ведения домашней бухгалтерии характеризуются достаточно жесткими формами отчетности и отсутствием возможности прогнозировать расходы пользователя. Была поставлена задача разработать прикладное решение «Управление собственными средствами», реализующей базовые задачи учета денежных средств домохозяйств, при отсутствии указанных выше недостатков. На этапе разработки структуры метаданных конфигурации

проведено моделювання взаємодії всіх підсистем і їх складових. Розроблений програмний продукт дозволяє не тільки оперативно і зручно вносити дані, але і формувати в гнучкому режимі всі необхідні для аналізу форми звітності. Створена конфігурація також дозволяє прогнозувати середні витрати на наступний період і швидко коректувати розмір майбутніх витрат користувача. З допомогою вбудованого функціоналу користувач може щодня аналізувати, яку суму коштів він може витратити в цей день з наступною можливістю економії. Для зручності роботи користувача програмний продукт оснащений функціональним, зручним і зрозумілим інтерфейсом. Встановлено, що автоматизація обліку дозволяє домогосподарству економити частину своїх ресурсів і приймати правильні рішення.

Ключевые слова: домохозяйство, автоматизация, анализ, собственные средства, доходы, расходы, программный продукт, прикладное решение, информационные технологии.

ACCOUNTING FUNDS AUTOMATION BASED ON HOUSEHOLD “1C: ENTERPRISE 8.2”

Los V.O., PhD, Associate Professor, Maksishko N.K., Doctor of Economics, Professor,

*Stolyarchuk I.A., PhD, Associate Professor

Zaporizhzhya National University

Ukraine, 69600, Zaporizhzhya, Zhukovsky str., 66

*Kyiv National University of Culture and Arts

Ukraine, 01601, Kyiv, Chigorin str., 20

Every household should control and plan their income and expenses for efficient use of own funds. This type of control is easier and more convenient with the development of information technology. Automated accounting of own funds reduces the likelihood of human error and increases efficiency. It is firstly analyzed the definition of funds and an analysis of revenues and expenses audience in developing the automation of cash household. Almost all existing software are conducted with home accounting are characterized by relatively severe forms of accountability and the lack of opportunities to predict user costs. It is tasked to develop practical solutions “Management of own funds” which implements the basic problem of accounting of funds of households in the absence of the above drawbacks. At the design stage configuration metadata structure was conducted modeling of all subsystems and their components. The developed software allows not only to quickly and easily enter data, but to form a flexible mode to analyze all necessary reporting forms. Established configuration also provides the ability to predict the average cost for the next period and quickly adjust the size of future expenditures user. With built-in functionality the user can analyze every day how much money he can spend this day with the possibility of further savings. For the convenience of the user software is equipped with functional, comfortable and intuitive interface. It is established that the automation of accounting allows a household to save part of their resources and make the right decisions.

Key words: home improvement, automation, analysis, equity, income, expenses, software, application solution, information technology.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сьогодні інтерес до вивчення діяльності домогосподарств зростає, оскільки постійно, з року в рік, посилюється їхнє значення в економіці. В Україні, наприклад, значно збільшилась їх частка у валовому внутрішньому продукті, і за даними [1] за III квартал 2015 р. (у фактичних цінах) становить 62% від валового внутрішнього продукту.

Домашні господарства є первинним елементом економіки, яка працює завдяки домогосподарствам і заради домогосподарств. У ринковій економіці вони виконують дві основні економічні функції: основного постачальника економічних ресурсів і основної витратної групи в національному господарстві.

Облік власних грошових коштів домогосподарств є важливим аспектом життя кожної людини та передбачає контроль, аналіз витрат, планування та раціональне використання грошових ресурсів. «Ручний» облік власних доходів та витрат, як правило, пов'язаний із суттєвими складнощами (часті помилки, великий обсяг операцій, відсутність системності та стандартизації форм для аналізу, непрозорість та ін.). Із часом ці труднощі призводять до того, що домогосподарство перестає планувати та аналізувати власні кошти, або цей аналіз не має системного характеру. На противагу цьому, автоматизація ведення обліку за допомогою програмних продуктів значно покращує життя кожного домогосподарства, оскільки дозволяє швидко та правильно вести і планувати бюджет та оптимізувати витрати на основі продуманої системи управління. А результативність та ефективність роботи будь-

якого підприємства, у тому числі і домогосподарства, багато в чому залежить від вибору програмного забезпечення, особливо це стосується управлінських процесів.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Дослідження домогосподарств, їх впливу на економічні процеси в країні та внеску в її розвиток значно активізувалися останнім часом. Серед дослідників цієї теми зазначимо вітчизняних вчених С. Юрія [2], О. Гладуна, Є. Болотіну, Ю. Станкевича, В. Мішура. Окрім цього, питання формування та регулювання доходів домашніх господарств стали об'єктом наукових досліджень О. Ватаманюка [3], питання структури доходів та витрат домогосподарств розглянуто в роботі Л. Шангіна та В. Юрчишина, вивченню структури заощаджень та заощаджувальної поведінки населення присвячені праці В. Марцина [4], В. Смесової [5], Ю. Янеля [6].

З активним розвитком інформаційних технологій все частіше застосовуються різноманітні програмні продукти для ведення обліку грошових коштів, проте відкритим питанням залишається формування методів і принципів автоматизації облікової роботи домогосподарств.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є обґрунтування структури метаданих конфігурації та побудова моделі підсистем та об'єктів, що покладені в основу прикладного рішення для автоматизації обліку грошових коштів домогосподарств на базі «1С: Підприємство 8».

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Перед початком розробки програмного продукту важливим аспектом є дослідження предметної області. Для досягнення мети систематизуємо базові поняття з теорії обліку грошових коштів домогосподарств та проаналізуємо джерела та складові доходів і витрат цільової аудиторії. Грошові ресурси домогосподарства [6, 7] – це грошові кошти (власні та залучені), що перебувають у його розпорядженні та призначені для виконання фінансових зобов'язань і здійснення різного роду витрат (виробничих і споживчих). Своєю чергою під витратами розуміють [4, 6, 7] – виплати громадян, сімей, домашніх господарств у грошовій формі на придбання товарів, оплату послуг, сплату податків, внесення зборів, здійснення платежів, внесків, придбання цінних паперів і т.д. Виходячи з цих статистичних даних, основну частку витрат посідає придбання товарів та послуг (81%), податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти (8%), приріст фінансових активів (6%), останніми є доходи від власності (сплачені) (2%) та нагромадження нефінансових активів (3%) [1]. Отже, лівову частку займають споживчі витрати, які в розгорнутому вигляді містять статті, наведені на рис. 1.

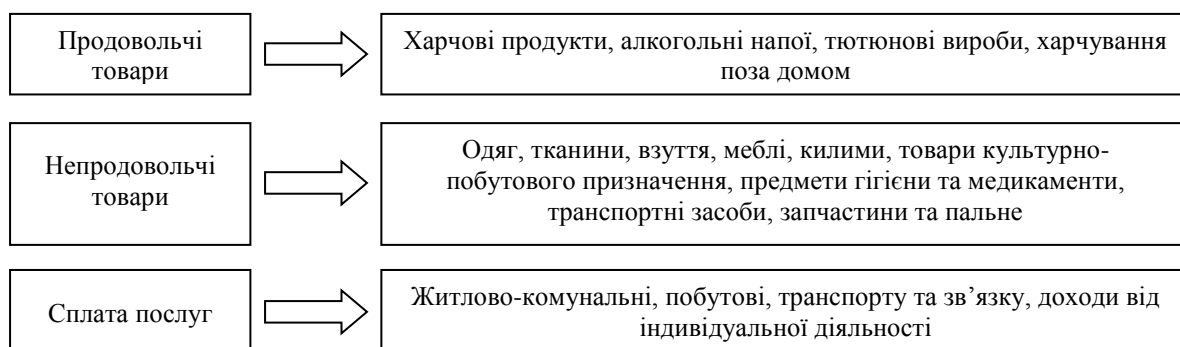

Рис. 1. Складові споживчих витрат

Під доходами домогосподарств розуміють результати їхньої економічної діяльності. Вони можуть мати грошову й натуральну форми. Джерелом формування їх можуть бути: заробітна плата, доходи від підприємницької діяльності та самозайнятості, продажу сільськогосподарської продукції, вироблених товарів та послуг, доходи від власності, соціальні виплати з державного бюджету та ін. Отже, дохід [8, 9] – це грошові кошти чи матеріальні цінності, отримані фізичною або юридичною особою в результаті якої-

небудьдіяльності за певний період часу. Усі доходи населення (рис. 2) можна умовно поділити на три види: трудові доходи, доходи від власності та соціальні виплати (трансфертні платежі).

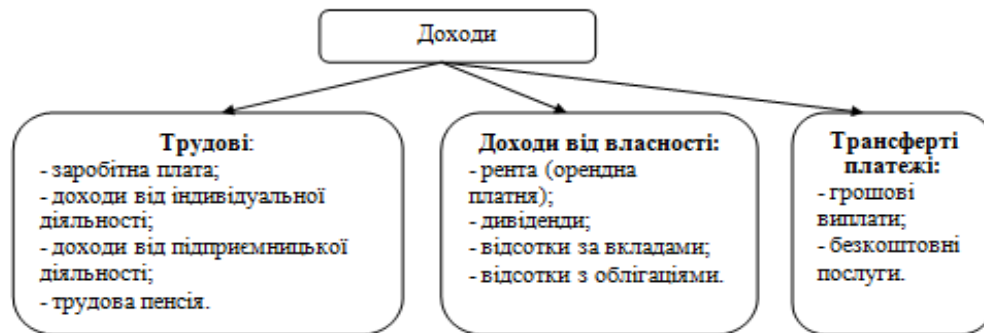

Рис. 2. Умовна структура доходів

За статистичними даними України 2014 року [1], першочерговими доходами громадян є заробітна плата (41%), на другому місці соціальні допомоги та трансферти (33%) та на третьому – прибуток та змішаний дохід (21%).

Аналіз наведених даних дозволив сформулювати уявлення про структуру метаданих конфігурації та побудувати модель взаємодії всіх підсистем та об'єктів прикладного рішення (рис. 3).

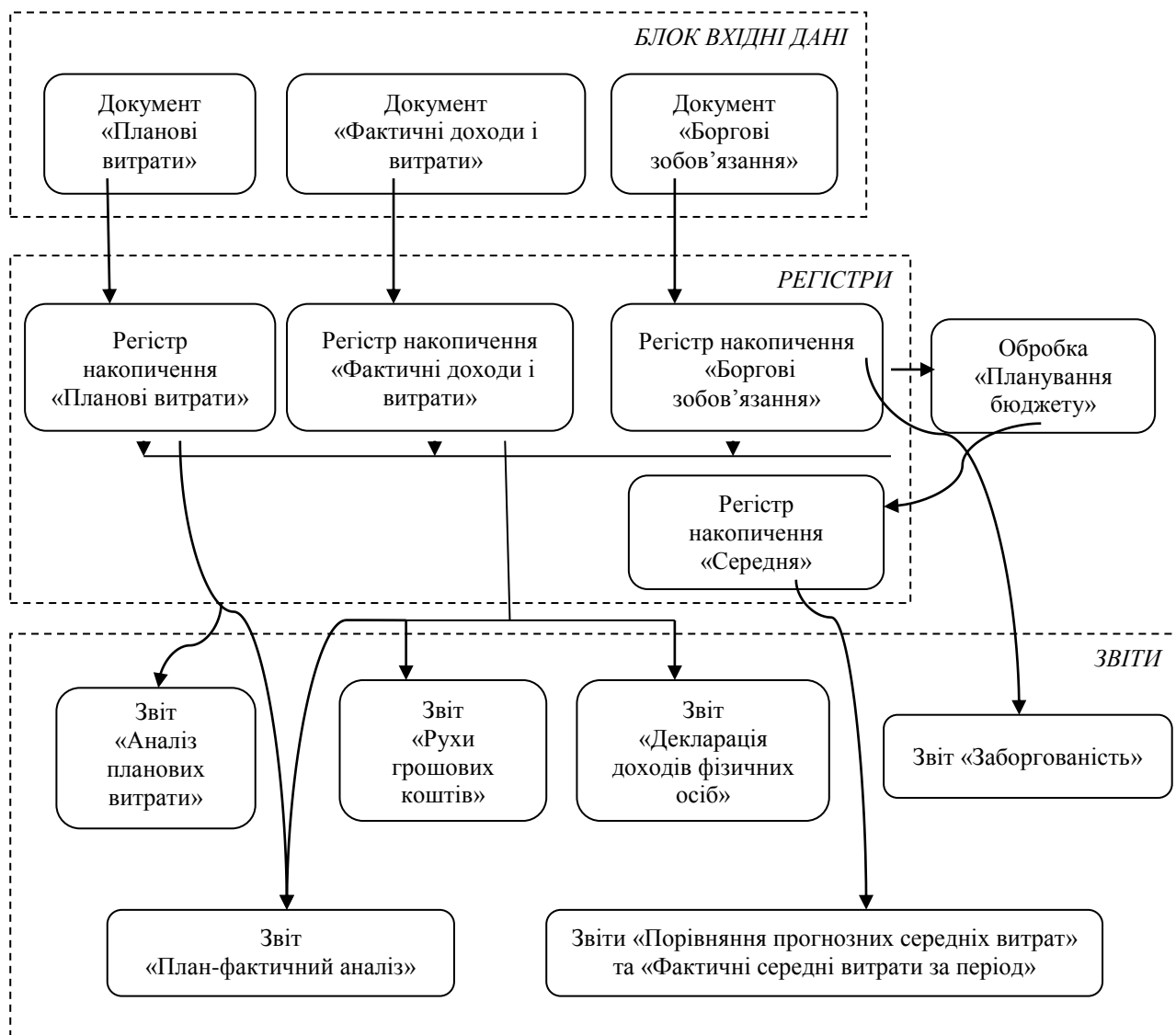

Рис. 3. Загальна схема взаємодії об'єктів конфігурації

Насамперед конфігурація повинна бути оснащена нормативно-довідковою інформацією (НДІ). Нормативно-довідкова інформація в програмних продуктах системи «ІС: Підприємство 8» зберігається в об'єктах метаданих двох типів: довідники та реєстри відомостей, останні дозволяють зберігати періодичну інформацію. Вбудований функціонал платформи дозволяє користуватися багатьма сервісними механізмами пошуку, сортування, обробки та зберігання НДІ. Наприклад, користувачу не потрібно щоразу вводити статтю доходів чи витрат власноруч – достатньо скористатись механізмом швидкого пошуку за назвою (або за іншим індексованим реквізитом). У роботі ставилося завдання спроектувати всі необхідні для обліку грошових коштів стандартного домогосподарства довідники та реєстри НДІ.

У результаті розроблено довідники «Статі руху грошових коштів», «Рахунки та готівка», «Фізичні», «Показники приладів» та інші, кожний із них реалізує відповідні завдання обліку (детальний опис наведено далі).

Вхідна інформація в систему вводиться за допомогою документів. Функціонал документів конфігурації передбачає:

- швидке та зручне заповнення даних про господарчі операції користувачем;
- наявність необхідних друкованих форм;
- формування записів у реєстри (накопичення або відомостей), що спроектовані для подальшого аналізу інформації через звіти.

При проектуванні реєстрів конфігурації (вибір типу реєстру, налаштування його властивостей, створення вимірів та ресурсів) враховувалося, яку інформацію і в яких аналітичних розрізах необхідно зберігати та сумувати з метою реалізації поставлених завдань обліку та аналізу.

Схема взаємодії базових об'єктів метаданих (рис. 3) відображає їх у послідовності, у якій вони використовуються в розробленому прикладному рішенні. Умовно основні об'єкти конфігурації можна поділити на декілька блоків:

- об'єкти для введення вхідних даних (НДІ та документи);
- об'єкти для зберігання інформації та накопичення даних (реєстри системи);
- об'єкти для аналізу та обробки інформації (звіти та обробки).

Обробку «Планування бюджету» виділено окремо, оскільки вона разом з реєстром «Середня витрата на день» та відповідними звітами представляє у прикладному рішенні елементи підсистеми планування.

Опишемо основні функціональні задачі об'єктів кожного блоку.

Блок «Вхідні дані». За допомогою НДІ та документів різних видів користувач має змогу вносити дані про свої грошові кошти (витрати/доходи) щодня. Вхідна інформація для початку роботи:

- планові витрати на майбутній період – це лише припущення щодо витрат, фактичний же обсяг може бути більшим чи меншим за запланований;
- фактичний обсяг витрат та доходів;
- інформація про заборгованості іншим фізичним особам.

Блок «Реєстри». У даному блоці розроблені реєстри (відомостей та накопичення), що забезпечують зберігання даних у систематизованому вигляді, а також сумування показників за необхідними аналітиками. Для кожного реєстра визначені документи-реєстратори (документи, що вносять записи в реєстр) та за допомогою вбудованої мови прописані «обробки проведення» документів, що забезпечують коректне заповнення інформації з вихідного документа в реєстр. При проектуванні структури підпорядкованих об'єктів кожного реєстру (виміри, ресурси, реквізити) та налаштуванні його властивостей ставилися завдання формування за даними реєстрів, необхідних для задач обліку звітів. Отже, за допомогою об'єктів цього блоку користувач у будь-який момент часу має змогу отримати

повну інформацію щодо руху грошових коштів, боргів та витрат. Використання реєстрів значно знижує рівень очікування при формуванні звітів ніж використання даних з первинних документів.

Блок «Звіти». За допомогою об'єктів цього блоку (звітів) користувач може швидко проаналізувати введені дані та зробити висновки щодо залишків грошових коштів та їх використання. При проектуванні звітів враховувалися основні задачі аналізу рухів грошових коштів домогосподарства та необхідність гнучкого налаштування кожного звіту (широкі можливості налаштувань звітності закладено в платформі «1С: Підприємство 8»).

Для зручності роботи користувача програмний продукт оснащено функціональним, комфортним та зрозумілим інтерфейсом, який містить головне меню та обробку «Стартова сторінка» (рис. 4). Ця обробка являє собою ергономічне робоче місце користувача конфігурації.

Розглянемо більш детально об'єкти кожного з блоків.

Довідники. «Статті руху грошових коштів» – ієрархічний довідник, у який внесено всі статті доходів та витрат із потрібною деталізацією, для подальшого вибору їх у документах. Довідник «Рахунки та готівка» призначено для введення інформації щодо місць зберігання грошових коштів домогосподарства (розрахункові рахунки у банках, гаманці для обліку готівкових коштів). Наприклад, у документах користувач зможе обирати, на який рахунок зарахована заробітна плата, чи з якого гаманця проводилась оплата нових речей. «Фізичні особи» – довідник, у якому відображається інформація про фізичних осіб, з якими у користувача мають місце відносини щодо заборгованості, та контактна інформація про знайомих користувача (прізвище, день народження, номер телефона та ін.). «Показники приладів» – довідник, який використовується для введення даних щодо використання електроенергії, води, газу та зберігання їх у електронному вигляді. Ця інформація застосовується для аналізу даних про обсяг використаних послуг.

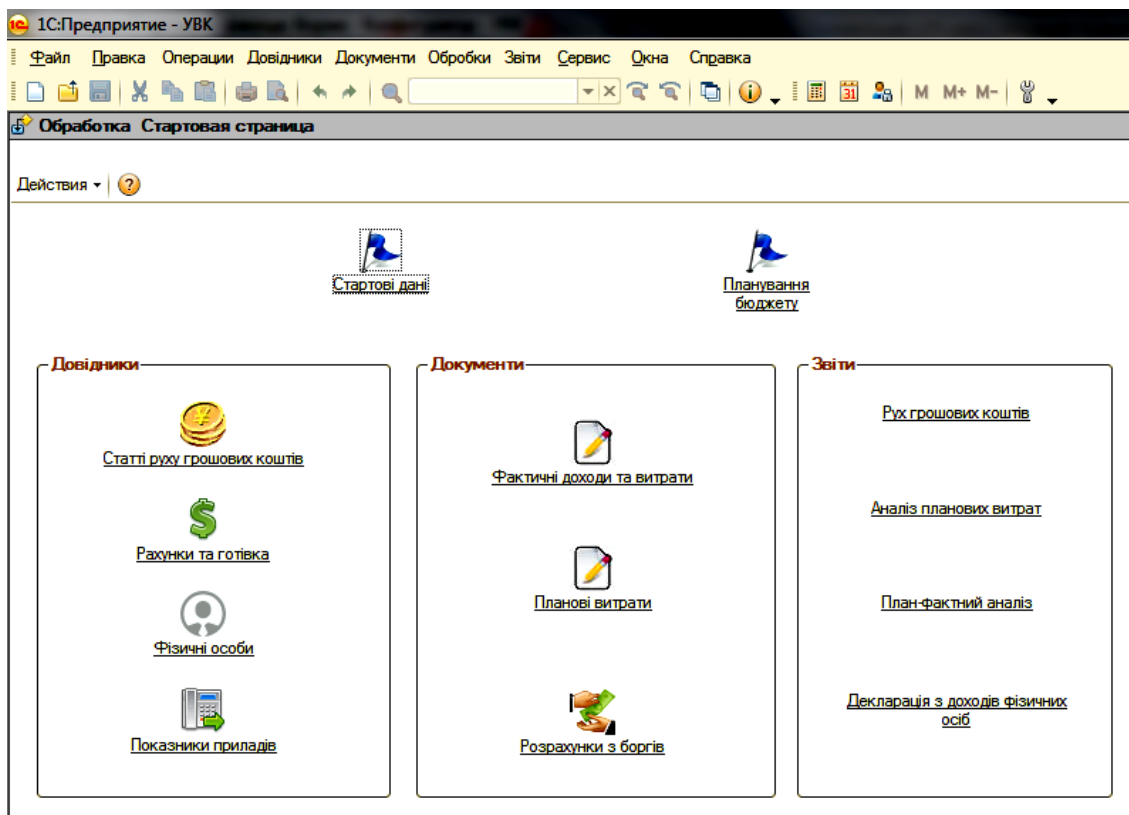

Рис. 4. Обробка «Стартова сторінка» конфігурації «Управління власними коштами»

Документи. Для внесення даних про доходи та витрати було розроблено такі документи: «Фактичні доходи і витрати», «Планові витрати», «Боргові зобов'язання».

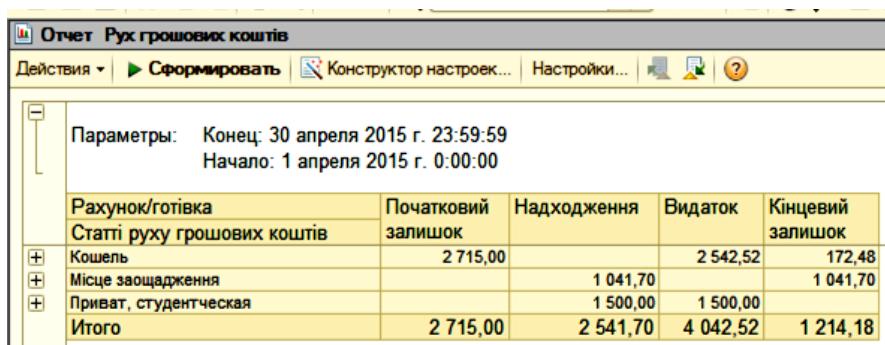
«Фактичні доходи і витрати» – документ, у якому відображається фактичний рух грошових коштів, тобто отримані доходи та здійснені витрати. Документ формує рухи в регістрі накопичення «Грошові кошти». Якщо заповнена таблична частина «Доходи», то до регістру накопичення додається запис з видом руху «Надходження», якщо «Витрати» – «Видаток».

«Планові витрати» дозволяє вносити інформацію щодо планових витрат на певний період, наприклад, сплата комунальних послуг, чи заощадження на нову річ. Документ навіть дозволяє вказати дату сплати. Із метою звірки планових та реальних витрат документ робить рухи до регістру накопичення «Планові витрати», на основі якого можна потім провести аналіз витрат. При використанні цього документа за допомогою звіту «Планові витрати», користувач може також аналізувати терміни сплати майбутніх витрат.

Документ «Боргові зобов'язання» використовується для контролю за запозиченими грошовими котами. Цей документ має дві табличні частини «Отримання» та «Видача / Повернення», що дозволяє вести облік сум заборгованостей у розрізі фізичних осіб, а також облік повернення користувачу позичених ним коштів.

Звіти. Звіти дають змогу оперативно аналізувати та зіставляти дані без значних зусиль користувача. На рис. 3 наведено перелік звітів, які розроблено в прикладному рішенні, кожен із запропонованих звітів має чітке призначення.

Звіт «Рух грошових коштів» (рис. 5) використовується для формування цілісної картини про поточний стан грошових коштів користувача, а також для аналізу руху грошових коштів за визначений період за статтями руху грошових коштів та в розрізі місць зберігання.

Рахунок/готівка	Початковий залишок	Надходження	Видаток	Кінцевий залишок
Статті руху грошових коштів				
Кошель	2 715,00		2 542,52	172,48
Місце заощадження		1 041,70		1 041,70
Приват, студентческая		1 500,00	1 500,00	
Итого	2 715,00	2 541,70	4 042,52	1 214,18

Рис. 5. Звіт «Рухи грошових коштів» групування «Рахунок/готівка»

Для більш детального та наглядного аналізу оборотів грошових коштів можна використовувати гістограму «Рухи грошових коштів» (рис. 6).

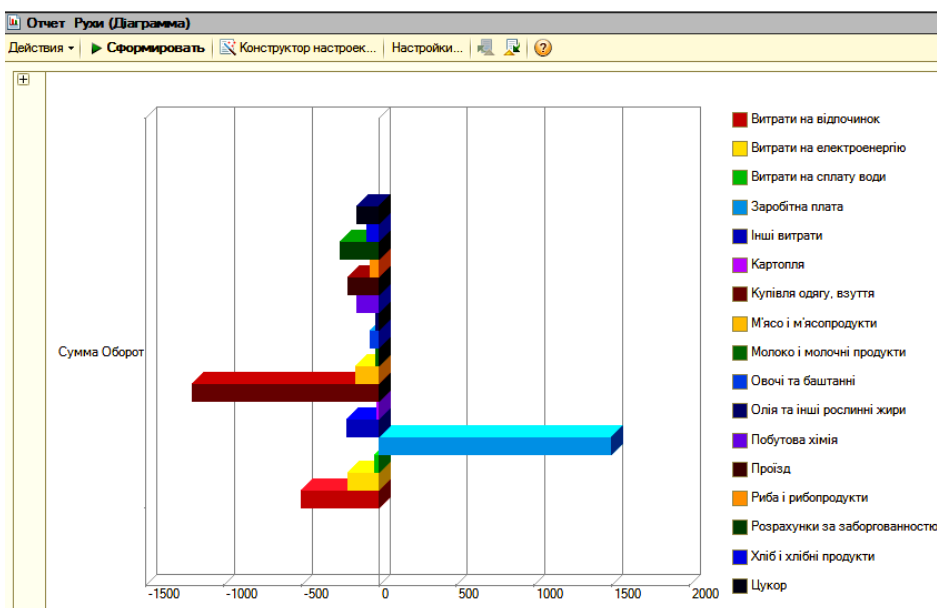

Рис. 6. Звіт «Рухи грошових коштів» гістограма

Звіт «Аналіз планових витрат» дозволяє користувачу проаналізувати витрати на майбутній період, для подальшого формування бюджету домогосподарства. Звіт будується на основі даних реєстру накопичення «Планові витрати».

Звіт «План-фактний аналіз» дозволяє аналізувати і порівнювати планові та фактичні витрати за певний період, користувач має можливість отримати відхилення фактичних витрат від планових.

Звіт «Заборгованість» відображає стан заборгованості перед фізичним особами та фізичних осіб перед користувачем. Цей звіт важливий для контролю сум боргів, на основі яких можна спланувати витрати на погашення цих сум.

Звіт «Декларація з доходів фізичних осіб» – це звіт з жорстко заданим макетом, він заповнюється за певний період, з періодичністю: місяць, квартал, рік. Цей звіт корисний тим користувачам, які мають неофіційний дохід, та бажають задекларувати свої доходи та витрати. Звіт можна зберегти у форматі «.xls».

У користувача конфігурації також є можливість скористатися обробкою «Планування бюджету» (рис. 7), що запропонує декілька варіантів формування витрат на подальший період, виходячи з основних параметрів: залишок грошових коштів, планові витрати, мінімальна витрата на день.

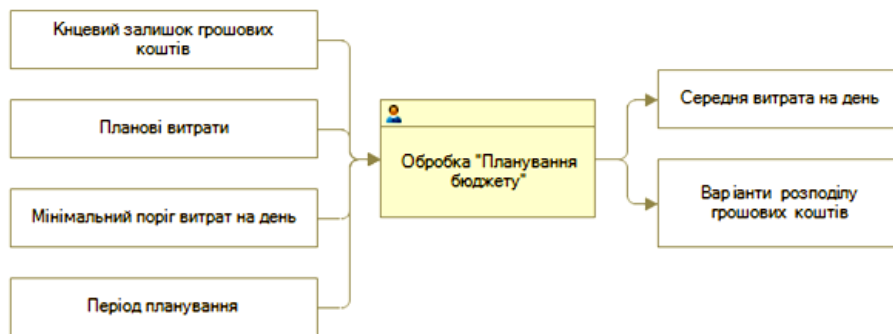

Рис. 7. Алгоритм роботи обробки «Планування бюджету»

«Планування бюджету» – спеціальний інструмент для прогнозування середніх витрат на майбутній період та розподілу кінцевого залишку грошових коштів на вказаний період у майбутньому. Суть цього об'єкта конфігурації полягає в тому, що на основі даних про кінцевий залишок грошових коштів на вибраних рахунках та місцях зберігання готівкових коштів, а також даних про планові витрати за вибраний користувачем період формується прогнозування розподілу грошових коштів. Одним із важливих моментів є участь в алгоритмі розподілу константи «Мінімальний поріг витрат за день», де користувачем задається мінімальна сума витрат на день.

ВИСНОВКИ

Облік грошових коштів домогосподарств є важливим аспектом життя кожної людини, завдяки чому можна контролювати власний бюджет та керувати своїми грошовими коштами. Запропоноване прикладне рішення «Управління власними коштами» на базі «1С: Підприємство 8» є зручним інструментом для ведення обліку власних грошових коштів домогосподарств. Конфігурація дозволяє оперативно та зручно проводити всі операції від внесення вхідних даних до формування необхідної звітності. Суттєвими перевагами цього прикладного рішення є повноцінний щодо поставлених завдань обліку функціонал, зручні механізми введення даних, можливість гнучкого налаштування всіх форм звітності під потреби користувача, наявність механізмів планування витрат та простий ергономічний інтерфейс. Окремий сервіс надає спеціальний інструмент-обробка «Планування бюджету», що дозволяє швидко скорегувати розмір майбутніх витрат користувача. За допомогою цієї обробки користувач може навіть щодня аналізувати, яку суму коштів він може витратити за день з подальшою можливістю заощадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Юрій С. І. Фінанси домогосподарств: теоретичні підходи до трактування сутності / С. І. Юрій, Т. О. Кізима // Фінанси України. — 2008. — № 8. — С. 3—11.
3. Ватаманюк О. З. Визначення особистих заощаджень в економіці України / О. З. Ватаманюк // Фінанси України. — 2007. — № 1. — С. 75—79.
4. Марцин В. Вдосконалення управління фінансовими ресурсами / В. Марцин // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 5. — С. 13—18.
5. Смесова В. Механізм розрахунку інвестиційного потенціалу інституційних секторів та національної економіки / В. Смесова // Економічний вісник Донбасу. — 2010. — № 3. — С. 42—49.
6. Янель Ю. А. Заощадження домогосподарств України та їх мотивація / Ю. А. Янель, К. О. Соломянова // Економіка. Фінанси. Право : щоміс. інформ.-анал. журнал. — 2006. — № 6. — С. 9—13.
7. Денежные расходы населения [Электронный ресурс] / Академик. Экономический словарь. — Режим доступа : http://dic.academic.ru/dic.nsf/econ_dict/17492.
8. Національний банк України : офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.
9. Большой экономический словарь / под ред. А. Н. Азрилиана. — [7-е изд., доп.]. — М. : Институт новой экономики, 2007. — 1472 с.

REFERENCES

1. State Statistics Committee of Ukraine (2015), available at: www.ukrstat.gov.ua (access April 14, 2015).
2. Yuriy, S.I. and Kizyma, T.O. (2008), "Finances households theoretical approaches to the interpretation of the essence", *Finansy Ukrainy*, vol. 8, pp. 3-11.
3. Vatamanyuk, O.Z. (2007), "Definition of personal savings in the economy of Ukraine", *Finansy Ukrainy*, vol. 1, pp. 75-79.
4. Marcin, B. (2010), "Improving financial management", *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 5, pp. 13-18.
5. Smyesova, B. (2010), "The mechanism of calculating investment potential institutional sectors and the national economy", *Ekonomichnyy visnyk Donbasu*, vol. 3, pp. 42-49.
6. Yanel, Y.A. and Solomyanova, K.O. (2006), "Savings of households and their motivation Ukraine", *Ekonomika. Finansy. Pravo*, vol. 6, pp. 9-13.
7. Genius. Economic Dictionary / "Money expenditures of population", available at: http://dic.academic.ru/dic.nsf/econ_dict/17492 (access May 4, 2015).
8. National Bank of Ukraine, the official website of the (2015), available at: www.bank.gov.ua (access April 5, 2015).
9. Azriliyana, A.N. (2006), *Bolshoy ekonomichnyy slovnyk* [Big Dictionary of Economics], Instytut novoi ekonomiky, Moscow, Russia.

УДК 658.1.003.3:657:006.032

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Урсова З.П., к.е.н., доцент, Тимошенко Д.В.

*Запорізький національний університет
Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66*

urusova.z@yandex.ru, timoshenko.darsya@mail.ru

Україна перебуває на етапі удосконалення ринкових умов господарювання, що вимагає докорінних змін у функціонуванні господарського механізму та гармонізації інтересів усіх зацікавлених сторін. Від того, наскільки ефективно використовуються наявні засоби праці, від їх відповідності сучасному етапу розвитку